

Brussel, 16.12.2019
COM(2019) 638 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE
OVER DE WERKING VAN DE COMITÉS IN 2018

{SWD(2019) 441 final}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

OVER DE WERKING VAN DE COMITÉS IN 2018

Overeenkomstig artikel 10, lid 2, van Verordening (EU) nr. 182/2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren¹ (hierna de “comitéprocedureverordening” genoemd), presenteert de Commissie het jaarverslag over de werking van de comités in 2018.

Dit verslag bevat een overzicht van de ontwikkelingen in het comitéproceduresysteem in 2018 en een samenvatting van de activiteiten van de comités. Het gaat vergezeld van een werkdocument van de diensten van de Commissie met gedetailleerde statistieken over de werkzaamheden van de afzonderlijke comités.

1. OVERZICHT VAN DE ONTWIKKELINGEN IN HET COMITÉPROCEDURESYSTEEM IN 2018

1.1. Algemene ontwikkeling

Zoals in het jaarverslag over 2013² wordt beschreven, zijn alle in het “oude” comitéprocedurebesluit³ vastgelegde comitéprocedures, met uitzondering van de regelgevingsprocedure met toetsing (RPT), automatisch aangepast aan de nieuwe comitéprocedures waarin de comitéprocedureverordening voorziet.

In 2018 werkten de zogeheten comitologiecomités bijgevolg volgens de in de comitéprocedureverordening vastgelegde procedures, te weten de raadplegingsprocedure (artikel 4) en de onderzoeksprocedure (artikel 5), naast de in artikel 5 bis van het comitéprocedurebesluit vastgelegde regelgevingsprocedure met toetsing.

In punt 27 van het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven⁴ wordt gewezen op de noodzaak om de regelgevingsprocedure met toetsing aan te passen:

“De drie instellingen erkennen de noodzaak om alle bestaande wetgeving aan te passen aan het bij het Verdrag van Lissabon ingevoerde rechtskader, en met name de noodzaak om hoge prioriteit te verlenen aan de snelle aanpassing van alle basishandelingen die nog verwijzen naar de regelgevingsprocedure met toetsing. De Commissie dient uiterlijk eind 2016 voorstellen in met betrekking tot die laatstgenoemde aanpassing.”

Overeenkomstig de verbintenis daartoe heeft de Commissie een voorstel vastgesteld om de basishandelingen die verwijzen naar de regelgevingsprocedure met toetsing, aan te passen aan

¹ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

² Verslag van de Commissie over de werking van de comités in 2013 (COM(2014) 572 final).

³ Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden (PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23), zoals gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG (PB L 200 van 22.7.2006, blz. 11) (geconsolideerde versie te vinden in PB C 255 van 21.10.2006, blz. 4).

⁴ Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie van 13 april 2016 over beter wetgeven (PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1).

de verdragsbepalingen inzake gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen⁵. Ook heeft zij een tweede voorstel vastgesteld, dat specifiek betrekking heeft op de aanpassing van de basishandelingen op het gebied van justitie⁶. De interinstitutionele onderhandelingen over het eerste dossier zijn gedeeltelijk afgerond. De wetgever heeft ingestemd met de aanpassing van 64 van de betrokken basishandelingen⁷, terwijl de onderhandelingen over de resterende handelingen en over de handelingen op het gebied van justitie zullen worden voortgezet. Wanneer een handeling waarin naar de regelgevingsprocedure met toetsing wordt verwezen, wordt aangepast aan de bepalingen inzake gedelegeerde handelingen, speelt het desbetreffende comité geen rol meer en worden de betrokken gedelegeerde handelingen vervolgens opgesteld met de hulp van deskundigengroepen.

De Commissie heeft op 26 februari 2016 een verslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 182/2011⁸ vastgesteld. In dat verslag kwam de Commissie tot de conclusie dat het algemene rechtskader voor de comitéprocedure goed functioneert. Er werd echter ook gewezen op het feit dat de stemmingsuitkomst “geen advies” tot politieke problemen kan leiden, vooral op een aantal zeer gevoelige gebieden zoals de toelating van genetisch gemodificeerde organismen. De Commissie heeft vervolgens op 14 februari 2017 een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 182/2011 vastgesteld⁹. Dit voorstel bepleit een aantal gerichte wijzigingen van de procedures in het comité van beroep om de “geen advies”-resultaten op gevoelige gebieden aan te pakken. Dit dossier is momenteel echter geblokkeerd in de interinstitutionele onderhandelingen.

De onderhandelingen tussen de drie instellingen zijn afgerond wat betreft niet-bindende criteria voor de toepassing van de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat wil zeggen de afbakening van gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen. De definitieve tekst van de afbakeningscriteria is op 3 juli 2019 in het Publicatieblad bekendgemaakt¹⁰.

In haar mededeling “Betere regelgeving voor betere resultaten – Een EU-agenda” van mei 2015 verbond de Commissie zich ertoe om de ontwerpen van gedelegeerde handelingen en de ontwerpen van belangrijke uitvoeringshandelingen gedurende vier weken voor feedback openbaar te maken, zodat belanghebbenden hun opmerkingen kenbaar kunnen maken. In 2018 werden 165 dergelijke ontwerpen openbaar gemaakt met het oog op feedback van het publiek op de website “Geef uw mening”¹¹ van de Commissie.

⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot aanpassing van een aantal rechtshandelingen die verwijzen naar de regelgevingsprocedure met toetsing, aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (COM(2016) 799).

⁶ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot aanpassing van een aantal rechtshandelingen op het gebied van justitie die verwijzen naar de regelgevingsprocedure met toetsing, aan artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (COM(2016) 798).

⁷ Verordening (EU) 2019/1243 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot aanpassing van een aantal rechtshandelingen die voorzien in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, aan de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PB L 198 van 25.7.2019, blz. 241).

⁸ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 182/2011 (COM(2016) 92).

⁹ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 182/2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (COM(2017) 85).

¹⁰ Interinstitutioneel akkoord betreffende niet-bindende criteria voor de toepassing van de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PB C 223 van 3.7.2019, blz. 1).

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_nl

1.2. Ontwikkeling van de rechtspraak

Het Gerecht heeft in zijn arrest van 13 december 2018 in de gevoegde zaken T-339/16, T-352/16 en T-391/16 de kwestie van de essentiële onderdelen van de basishandeling behandeld. Het Gerecht onderzocht of de emissiegrenswaarden voor auto's moesten worden beschouwd als een essentieel onderdeel van de basishandeling dat de Commissie niet mocht wijzigen, ook al waren die grenswaarden vastgesteld in een bijlage bij de basishandeling. In de onderhavige zaak beoordeelde het Gerecht de overwegingen en het dispositief van de basishandeling en stelde het vast dat de in de bijlage bij de basishandeling opgenomen emissiegrenswaarden een essentieel onderdeel en “zelfs het centrale onderdeel” van de handeling vormen, aangezien alle andere bepalingen van de handeling alleen bedoeld zijn om ervoor te zorgen dat die grenswaarden worden nageleefd, en geen enkele bepaling de Commissie uitdrukkelijk de bevoegdheid verleent om de grenswaarden te wijzigen.

2. OVERZICHT VAN DE ACTIVITEITEN

2.1. Aantal comités en vergaderingen

Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen enerzijds de comitologiecomités en anderzijds andere entiteiten, met name de door de Commissie zelf ingestelde “deskundigengroepen”. De deskundigengroepen bieden de Commissie expertise¹² bij het formuleren en uitvoeren van het beleid en het opstellen van gedelegeerde handelingen, terwijl de comitologiecomités de Commissie bijstaan bij de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden die haar bij wettelijke basisrechtshandelingen zijn toegekend. In dit verslag worden alleen de comitologiecomités behandeld. Het aantal actieve comitologiecomités in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2018 is berekend per beleidsterrein (zie tabel I). Ter vergelijking worden ook de gegevens van het vorige jaar (stand van zaken op 31 december 2017) vermeld. Subcomités en verschillende samenstellingen van comités worden niet afzonderlijk geteld, aangezien die onder een bepaald comité vallen.

TABEL I – TOTAAL AANTAL COMITÉS

Beleidssterrein	2017	2018
AGRI (Landbouw en Plattelandsontwikkeling)	12	11
BUDG (Begroting)	2	2
CLIMA (Klimaatactie)	5	5
CNECT (Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie)	7	7
DEVCO (Internationale Samenwerking en Ontwikkeling)	5	5
DIGIT (Informatica)	1	1
EAC (Onderwijs en Cultuur)	2	2
ECFIN (Economische en Financiële Zaken)	1	1
ECHO (Humanitaire Hulp en Civiele Bescherming)	2	2
EMPL (Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie)	5	5
ENER (Energie)	13	13
ENV (Milieu)	30	30
ESTAT (Eurostat)	4	4
FISMA (Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie)	8	8
FPI (Dienst Instrumenten voor het buitenlands beleid)	4	4
GROW (Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf)	42	44
HOME (Migratie en Binnenlandse Zaken)	13	13
JUST (Justitie en Consumentenzaken)	23	25
MARE (Maritieme Zaken en Visserij)	3	3

¹²

Nadere informatie is te vinden op: <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=NL>.

MOVE (Mobiliteit en Vervoer)	31	31
NEAR (Nabuuerschapsbeleid en Uitbreidingsonderhandelingen)	3	3
OLAF (Europees Bureau voor fraudebestrijding)	1	1
REGIO (Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling)	1	1
RTD (Onderzoek en Innovatie)	5	7
SANTE (Gezondheid en Voedselveiligheid)	17	17
SG (Secretariaat-generaal)	3*	3*
TAXUD (Belastingen en Douane-unie)	11	13
TRADE (Handel)	13	14
TOTAAL:	267	275

* Met inbegrip van het comité van beroep (in het comitologieregister wordt het comité van beroep aangemerkt als comité onder de verantwoordelijkheid van het secretariaat-generaal; in de praktijk wordt het door alle betrokken diensten beheerd).

In 2018 konden de comitologiecomités in het algemeen worden uitgesplitst volgens het soort procedure dat zij volgden (raadplegingsprocedure, onderzoeksprocedure, regelgevingsprocedure met toetsing — zie tabel II). Een aantal comités heeft meerdere procedures toegepast. Deze comités worden apart vermeld naast de comités die slechts één procedure hebben toegepast.

TABEL II - AANTAL COMITÉS VOLGENS PROCEDURE

	Soort procedure				TOTAAL:
	Raadplegingsprocedure	Onderzoeksprocedure	Regelgevingsprocedure met toetsing	Verscheidene procedures	
AGRI	0	6	0	5	11
BUDG	0	1	0	1	2
CLIMA	0	1	0	4	5
CNECT	0	3	0	4	7
DEVCO	0	2	0	3	5
DIGIT	0	0	0	1	1
EAC	0	1	0	1	2
ECFIN	0	0	0	1	1
ECHO	0	1	0	1	2
EMPL	0	0	0	5	5
ENER	3	5	2	3	13
ENV	0	9	5	16	30
ESTAT	0	2	0	2	4
FISMA	0	1	2	5	8
FPI	0	3	0	1	4
GROW	3	11	4	26	44
HOME	2	7	0	3	12
JUST	7	7	4	7	25
MARE	0	1	0	2	3
MOVE	3	8	4	16	31
NEAR	1	1	0	1	3
OLAF	0	1	0	0	1
REGIO	0	0	0	1	1
RTD	0	6	0	1	7
SANTE	0	7	0	10	17
SG	0	2	0	1	3*
TAXUD	1	10	0	2	13
TRADE	3	4	0	7	14
TOTAAL:	23	100	21	130	274

* Met inbegrip van het comité van beroep.

Het aantal comités is niet de enige indicator voor het beoordelen van de activiteit in het kader van de comitéprocedure. Uit het *aantal vergaderingen* en het *aantal schriftelijke procedures*¹³ in 2018 blijkt eveneens hoe actief de verschillende comités in het algemeen zijn geweest, op sectorniveau en individueel (zie tabel III).

¹³ De stemming in een comité kan tijdens een gewone vergadering plaatsvinden of, in naar behoren gemotiveerde gevallen, via een schriftelijke procedure, overeenkomstig artikel 3, lid 5, van de comitéprocedureverordening.

TABEL III – AANTAL VERGADERINGEN EN SCHRIFTELIJKE PROCEDURES

	Aantal comités	Vergaderingen		Schriftelijke procedures	
		2017	2018	2017	2018
AGRI		90	95	17	16
BUDG		4	4	0	1
CLIMA		7	5	2	6
CNECT		17	15	11	12
DEVCO		17	18	9	16
DIGIT		1	2	0	0
EAC		6	6	1	1
ECFIN		3	2	0	0
ECHO		4	4	3	4
EMPL		6	4	1	1
ENER		6	11	5	6
ENV		29	30	13	12
ESTAT		6	5	2	3
FISMA		10	3	18	16
FPI		2	6	0	3
GROW		70	64	34	16
HOME		28	39	29	22
JUST		10	10	5	7
MARE		4	4	10	11
MOVE		54	53	35	31
NEAR		8	9	19	7
OLAF		0	0	0	0
REGIO		1	2	2	0
RTD		57	53	246	218
SANTE		108	100	494	430
SG		8*	6*	1*	0
TAXUD		33	36	29	21
TRADE		27	29	38	24
TOTAAL:		616	620	1 024	880

* Vergaderingen/schriftelijke procedure van het comité van beroep

2.2. Aantal adviezen en uitvoeringshandelingen/-maatregelen

Zoals gebruikelijk worden in dit verslag totaalcijfers vermeld over de formele *adviezen* van de comités en de later door de Commissie vastgestelde *uitvoeringshandelingen en -maatregelen*¹⁴. Deze gegevens geven de concrete output van de comités weer (zie tabel IV).

Het Europees Parlement en de Raad hebben het recht van controle uit hoofde van artikel 11 van de comitéprocedureverordening. In 2018 heeft het Europees Parlement negen resoluties aangenomen op grond van artikel 11 van de comitéprocedureverordening. De Raad heeft dergelijke resoluties niet aangenomen.

¹⁴ Er kunnen overigens verschillen bestaan tussen het aantal adviezen en het aantal uitvoeringshandelingen en -maatregelen in een bepaald jaar. De redenen hiervoor worden in de inleiding bij het werkdocument van de diensten van de Commissie uiteengezet.

TABEL IV – AANTAL ADVIEZEN EN VASTGESTELDE UITVOERINGSHANDELINGEN/-
MAATREGELEN

	Adviezen ¹⁵		Vastgestelde uitvoeringshandelingen		Regelgevingsprocedure met toetsing – vastgestelde maatregelen	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
AGRI	142	146	137	145	0	5
BUDG	7	4	5	6	0	0
CLIMA	11	14	3	14	4	1
CNECT	19	19	18	15	0	0
DEVCO	53	67	54	66	0	0
DIGIT	1	1	1	1	0	0
EAC	5	6	4	6	0	0
ECFIN	3	2	3	2	0	0
ECHO	7	6	6	7	0	0
EMPL	7	4	5	5	1	0
ENER	8	7	7	4	0	0
ENV	31	31	16	14	18	11
ESTAT	9	9	4	8	6	3
FISMA	22	18	7	5	0	6
FPI	4	5	2	5	0	0
GROW	104	77	83	53	24	15
HOME	76	74	68	61	0	0
JUST	10	10	6	8	0	0
MARE	20	17	17	15	0	0
MOVE	59	61	50	57	4	11
NEAR	74	86	74	86	0	0
OLAF	0	0	0	0	0	0
REGIO	2	4	0	2	0	0
RTD	248	225	176	159	0	0
SANTE	803	629	753	603	56	38
SG*	16	12	17	11	0	0
TAXUD	79	56	85	57	0	0
TRADE	86	59	86	52	0	0
TOTAAL:	1906	1633	1687	1456	113	90

* Met inbegrip van adviezen van het comité van beroep en vastgestelde handelingen.

2.3. Vergaderingen van het comité van beroep

Het comité van beroep heeft in de loop van 2018 zes keer vergaderd en twaalf ontwerpuitvoeringshandelingen besproken (op het gebied van gezondheids- en consumentenbeleid, mobiliteit en vervoer) die door de Commissie waren voorgelegd. Het comité van beroep heeft in geen van de twaalf gevallen een advies uitgebracht. De Commissie heeft in 2018 na dit uitblijven van advies besloten elf uitvoeringshandelingen vast te stellen.

2.4. Gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing

Zoals in punt 1 al werd vermeld, heeft de hervorming van de comitéprocedure van 2011 geen gevolgen gehad voor de regelgevingsprocedure met toetsing. Deze procedure kan in het kader van nieuwe wetgeving niet meer worden gebruikt, maar is nog steeds onderdeel van een groot aantal bestaande basishandelingen. Zolang die niet zijn aangepast, zal de procedure krachtens die handelingen verder worden toegepast. In 2018 werden 90 maatregelen vastgesteld overeenkomstig de regelgevingsprocedure met toetsing (zie tabel V). Het vetorecht werd eenmaal gebruikt, door het Europees Parlement. Ter vergelijking: in 2017 werd het vetorecht eveneens één keer gebruikt.

¹⁵ Een stemuitslag die tot “geen advies” leidt, wordt bij het totale aantal adviezen meegeteld.

**TABEL V – AANTAL VOLGENS DE REGELGEVINGSPROCEDURE MET TOETSING
VASTGESTELDE MAATREGELEN**

	Regelgevingsprocedure met toetsing – vastgestelde maatregelen	Veto van het Europees Parlement tegen vaststelling van ontwerpmaatregelen	Veto van de Raad tegen vaststelling van ontwerpmaatregelen
AGRI	5	0	0
BUDG	0	0	0
CLIMA	1	0	0
CNECT	0	0	0
DEVCO	0	0	0
DIGIT	0	0	0
EAC	0	0	0
ECFIN	0	0	0
ECHO	0	0	0
EMPL	0	0	0
ENER	0	0	0
ENV	11	0	0
ESTAT	3	0	0
FISMA	6	0	0
FPI	0	0	0
GROW	15	0	0
HOME	0	0	0
JUST	0	0	0
MARE	0	0	0
MOVE	11	0	0
NEAR	0	0	0
OLAF	0	0	0
REGIO	0	0	0
RTD	0	0	0
SANTE	38	1	0
SG	0	0	0
TAXUD	0	0	0
TRADE	0	0	0
TOTAAL:	90	1	0

3. GEDETAILLEERDE INFORMATIE OVER DE ACTIVITEITEN VAN DE COMITÉS

Het bij dit verslag gevoegde werkdocument bevat gedetailleerde informatie over de werkzaamheden van de afzonderlijke comités in 2018, uitgesplitst naar de verschillende betrokken diensten van de Commissie.

4. CONCLUSIE

Het Europees Parlement en de Raad wordt verzocht nota te nemen van dit verslag.